

PROIECT

DECIZIE nr. 6 / 12

din 04 decembrie 2020

s. Grozești

**” Cu privire la aprobarea Bugetului satului Grozești
pentru anul 2021 în lectura a doua .”**

În temeiul art.12 din Legea R.Moldova nr.435-XVI „Privind descentralizarea administrativă”, Art. 14 , alin. (2) lit. (n) , art. 19 p. (4) din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, art. 24, 25, 47, 55 al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014, ținând cont de prevederile art.20 din Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale, art. 14 alin. (2) lit. n), art.47 și 48 ale Legii nr.419-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat , precum și. de prevederile Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 209 din 24 decembrie 2015, avizul Comisiei pentru Economie și Buget , Consiliul local Grozești ,

DECIDE:

1. Se aprobă bugetul satului Grozești pe anul 2021 în lectura a doua la **venituri** în sumă de **3442.2 mii lei** și la **cheltuieli** în sumă **3442.2 mii lei** .
- 2 . Sinteza indicatorilor generali și sursele de finanțare ale bugetului local Grozești pentru anul 2021 se prezintă în anexa nr 1 .
- 3.Componența veniturilor bugetului local Grozești pentru anul 2021 se prezintă în anexa nr.2 .
- 4.Resursele și cheltuielile bugetului local conform clasificăției funcționale și pe programe se prezintă, conform anexei nr.3 .
- 5.Transferurile de la bugetul de stat către bugetul local se prezintă în anexa nr. 4 .
- 6.Efectivul limită al unităților de personal pe autoritățile / instituțiile finanțate din bugetul satului Grozești pentru anul 2021 se prezintă în anexa nr. 5 .

7. Se aproba fondul de rezervă în sumă de **18,0 mii lei**;
8. Nomenclatorul tarifelor pentru serviciile prestate contra plată de autoritățile / instituțiile bugetare pentru 2021 se prezintă în anexa nr. 6 .
9. Nota informativă a proiectului bugetului Primăriei satului Grozești pentru anul 2021 se prezintă în anexa nr. 7
10. Cotele impozitelor și taxelor locale, vor fi încasate în bugetul local, conform deciziei nr. 6 / 2 din 04.12.2020
11. Datoriile creditoriale, înregistrate la 1 ianuarie 2021 ale autorităților/ instituțiilor bugetare vor fi achitate din contul și în limita alocațiilor aprobate pe an.
12. Primarul satului Grozești Tofan Serghei va asigura :
- dezagregarea în termen a limitelor stabilite, cu introducerea acestora în sistemul informațional de management financiar;
 - legalitatea utilizării alocațiilor bugetare și respectarea limitelor aprobate;
 - utilizarea conform destinației a transferurilor cu destinație specială, alocate de la bugetul de stat;
 - contractarea de lucrări, servicii, bunuri materiale conform prevederilor Legii privind achiziții publice;
 - raportarea în termenii stabiliți a performanțelor realizate, conform competenței.
13. Contabilul - șef al primăriei Grozești , va analiza sistematic executarea bugetului local și va înainta, în caz de necesitate, propuneri concrete pentru consolidarea disciplinei financiar-bugetare și menținerea echilibrului bugetar.
14. Se autorizează primarul satului Grozești Tofan Serghei cu rolul de administrator de buget :
- să modifice planurile de alocații între diferite nivele ale clasificății economice (k2) în cadrul aceleiași funcții (F1-F3) în cadrul unui subprogram, fără majorarea cheltuielilor de personal și fără modificarea cheltuielilor pentru investiții capitale și a transferurilor interbugetare;
 - să includă în programele respective de cheltuieli, în baza dispoziției, alocațiile repartizate prin decizia autorității reprezentative și deliberative din fondul de rezervă, precum și transferurile cu destinație specială de la bugetul de stat la bugetele locale, repartizate prin alte acte normative, decât legea bugetului de stat;

- autoritățile bugetare (Orgi și Orgii) să modifice planurile de alocații între instituțiile subordonate între nivele K.4, în cadrul aceleiași funcții (F1-F3) și aceluiași subprogram P1P2, cu respectarea limitei stabilite la nivel de K2. Totodată, autoritățile bugetare pot modifica resursele colectate între instituțiile din cadrul aceleiași funcții (F1-F3), fără modificarea limitei aprobate;
- instituțiile bugetare să modifice planurile de alocații între nivele K5-K6, cu respectarea limitei stabilite la nivel de K4 al clasificăției economice de către instituția superioară .

15 .Secretarul consiliului Svetlana Mitrofan , va asigura aducerea la cunoștință publică, prin publicare sau prin afișare în locuri publice, a prezentei decizii și a anexelor la decizie în termen de 5 zile de la aprobare.

16. Controlul executării deciziei se atribuie primarului Tofan Serghei .

AU VOTAT : Pro – , Contra – , Abținuți –

Autor :

Primarul s. Grozești

Tofan Serghei

Tel : (0264 - 43) 2-36,Primaria.Grozești@gmail.com

Contrasemnat :

Secretarul Consiliului

Svetlana Mitrofan

Nota informativa privind bugetul

Primariei satului Grozești pentru anul 2021

Bugetul Primariei Grozești pentru anul 2021 este elaborat în conformitate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014, Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale, Hotărârii guvernului nr. 82 din 24 ianuarie 2006 Cu privire la elaborarea Cadruului de cheltuieli pe termen mediu și a proiectului de buget și pct. 7,5,4 din setul metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.191 din 31 decembrie 2014, anexa nr.19 privind principalele activități ale autorităților/instituțiilor la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2021 și a estimărilor pentru anii 2022-2023 în modul BPS.

Bugetul Primariei Grozești pentru anul 2021 este elaborat în condițiile legislației actuale și a factorilor luați în considerare la estimarea veniturilor, cheltuielilor, transferurilor și a surselor de finanțare a deficitului bugetelor UAT.

Proiectul propus spre examinare prevede aprobarea de către Consiliul sătesc a volumului total al veniturilor și cheltuielilor bugetului primăriei, structura veniturilor, structura cheltuielilor și destinația lor, normativele de defalcări de la veniturile generale de stat, cuantumul fondului de rezerva și regulamentul de utilizare a mijloacelor fondului aprobat, cheltuielile care vor fi finanțate în mod prioritar, efectivul-limită a statelor de personal a instituțiilor publice finanțate de la bugetul Primariei și limita resurselor energetice.

Estimarea veniturilor Primariei satului Grozești pentru anul 2021 a fost efectuat reieșind din:

- Prevederile legislației fiscale;
- Particularitățile specifice pentru anul 2021 (pe tipuri de impozite, taxe și alte încasări la buget) și modificările legislației fiscale, ce rezultă din obiectivele politicii fiscale;
- Estimările bazei fiscale pe fiecare tip de impozite, taxe și alte încasări la buget.

La partea de venituri bugetul primariei Grozești este estimat la suma de 3442.2 mii lei

Inclusiv:

	suma	% din total
• venituri proprii	525.6 mii lei	15.27
• taxe locale	42.7 mii lei	1.24
• încasari de la serv. cu plată	138.0 mii	4.01
• transferuri cu destin generala	929.4 mii lei	27.0
• transferuri cu dest speciala	1806.5 mii lei	52.48

Pronosticul încasarilor impozitului pe venitul persoanelor fizice (din salariu) se axează pe fondul de remunerare a muncii, numărul mediu al salariatilor luat ca bază pentru calcularea salariului, scutirile personale, în sumă de 24000.00 lei, scutirile pentru persoanele întreținute, cota unică de impozitare 12%. Contingentul pe impozitul pe venit la salariu pentru anul 2021 alcatuiește 380.0 mii lei, normativul de defalcare 100 % și suma defalcărilor 380.0 mii lei.

Calcularea **veniturilor din perceperea taxelor locale** s-a efectuat în conformitate cu decizia consiliului sătesc cu privire la stabilire și punerea în aplicare a taxelor locale pentru anul 2021.

Astfel pe teritoriul satului vor fi percepute următoarele taxe locale:

- taxa pentru amenajarea teritoriului;
- taxa pentru unitățile comerciale și /sau prestări servicii de deservire socială.

La partea de cheltuieli bugetul primăriei Grozești este estimat la suma de 3442.2 mii lei.

<i>Inclusiv:</i>	<u>suma</u>	<u>% din total</u>
	3442.2 mii lei	100%
<u>- subprogram 0301</u>		
	1133.0 mii lei	32.92 %
Dintre care mij. bugetare	1125.0 mii lei	
Resurse colectate de instit. bug.	8.0 mii lei	
<u>-subprogram 3104</u>		
	1,0 mii lei	0,03 %
<u>- subprogram 8802</u>		
	1704.7 mii lei	49.53 %
Dintre care mij. bugetare	1574.7 mii lei	
Resurse colectate de instit. bug.	130.0 mii lei	
<u>-subprogram. 8502</u>		
	269.7 mii lei	7.83%
Dintre care mij. bugetare	259.7 mii lei	

Resurse colectate de instit. bug. 10.0 mii lei

<u>-subprogram. 8602</u>		
	4.0 mii lei	0,11 %
<u>-subprogram 7502</u>		
	30.0 mii lei	0.87%
<u>-subprogram 7505</u>		
	50.0 mii lei	1.45%
<u>-subprogram 0802</u>		
	18.0 mii lei	0,52%
<u>- subprogram 6402</u>		
	231.8 mii lei	6.74%

Bugetul Primariei satului Grozești propus spre aprobare va asigura efectuarea integral sau partial a cheltuielilor preconizate. O parte din cheltuieli sunt garantate din partea statului și sunt luate în calcul la determinarea relațiilor între bugetul de stat și bugetul Primariei satului Grozești. Sarcina noastră, a tuturor, pentru asigurarea celor menționate mai sus constă în extinderea în continuare a bazei fiscale, reducerea restanțelor la impozite și taxe, întărirea disciplinei financiare și optimizarea cheltuielilor bugetare.

Nota informativă este însoțită de următoarele tabele:

Tabel 1 Structura bugetului local conform clasificăției economice .

Tabel 2 Veniturile bugetului local conform clasificăției economice.

Tabel 3 Cheltuielile bugetului local conform clasificatie functionale.

Tabel 4 Sinteza programelor de cheltuieli ale bugetului local.

Tabel 5 Informație privind efectivul de personal pe autoritati / institutii bugetare, unitati.

Primar

Serghei TOFAN

BUGETUL
Primariei Grozesti pentru anul 2021

CAPITOLUL VENITURI

mii lei

Nr. ord	Denumire	cod eco	2021
		1111	386.0
1	Impozit pe venit reținut din salariu	111110	380.0
2	Impozit pe venit persoanelor fizice	111121	6.0
		1131	100.7
3	Impozit funciar al persoanelor juridice și fizice, întreprinzători	113161	15.7
4	Imp. funciar al persoanelor fizice-cetățeni	113171	85.0
		1132	17.1
9	Impozit pe bunuri imobiliare ale pers. fizice	113220	7.1
10	Impozit pe bunuri imobiliare achit. de pers.juridice înregistrate ca întreprinzător	113230	8.0
11	Impozit pe bunuri imobiliare achit. de pers.fizice	113240	2.0
		1144	42.7
12	Taxa pentru amenajarea teritoriului	114412	8.0
14	Taxa pentru unitățile comerciale	114418	34.7
15	Arenda terenurilor cu destinație agricolă	141522	10.0
		1422	1.8
16	Taxa pentru certificate de urbanism	142215	0.3
17	Taxa pentru locațiunea bun. Patrim. Public	142252	1.5
18	Încasări de la prestații servicii cu plată	142310	138.0
	Plata pentru locațiunea bun. patrimon. public	142320	10.0
19	Transfer cu destinație specială (învățământ)	191211	1574.7
20	Transferuri curente cu destinație generală	191231	929.4
23	Transferuri cu destinație specială, infrastructura drumuri	191216	231.8
	total de la bugetul de stat		2735.9
	total venituri proprii		706.3
	TOTAL		3442.2

CAPITOLUL CHELTUIELI

I. Aparatul Primarului – 1133.0 mii lei, ORG2 11129, F3 0111, subprog 0301

Denumirea codului economic	Cod Eco (k6)	SUMA mii lei
Retribuirea muncii	211180	693.9
Contribuții de asigurari sociale	212100	201.2
Prime de asig oblig de asist medic achit de angajatori	212210	
Energia electrică	222110	20.0
Apa si canalizare	222140	12.0
Alte servicii comunale	222190	2.0
Servicii informationale	222210	20.0
Servicii de telecomunicații	222220	6.0
Servicii de transport	222400	3.0
Servicii de reparatii curente	222500	15.8
Formarea profesionala	222600	3.0
Deplasări	222710	2.5
Servicii editoriale	222910	0.2
Servicii de protocol	222920	2.0
Servicii bancare	222970	3.0
Servicii postale	222980	3.0
Mărfuri și servicii neatribuite altor aliniate	222990	40.0
Indemnizații pentru incapacitatea temporară de muncă	273500	3.5
Alte cheltuieli curente	281900	2.5
Procur combust, carburant și lubrifanți	331110	53.4
Procurarea pieselor de schimb	332110	5.0
Procurarea mater de uz gospodăresc și rechizite de birou	336110	25.0
Procurarea materialelor de construcție	337110	10.0
Procurarea altor materiale	339110	6.0
Servicii neatribuite altor aliniate , nationala activit 00074	222990	1.0
Servicii neatribuite altor aliniate teritoriului, activit 00333	222990	30.0
Energia electrică stradala activ 00335	222110	40.0
Servicii neatribuite altor aliniate	222990	10.0
Servicii neatribuite altor aliniate 03395, activit 00020	222990	18.0
Servicii neatribuite altor aliniate fizică activ 00230	222990	4.0

Reparații capitale ale construcțiilor speciale	Infrastructura	312120	231.8
drumurilor 0451,	activ 00395 subprogr.		
6402			

II .1.Grădinița, educație timpurie – total 1235.9 mii lei, ORG2 17154

F3 0911, activ 00199

Denumirea codului economic	Cod Eco (k6)	SUMA mii lei
Retribuirea muncii angajatilor conform statelor	211180	854.8
Contribuții de asigurari sociale de stat obligatorii	212100	247.9
Energia electrică	222110	31.0
Apa si canalizare	222140	15.0
Alte servicii comunale	222190	7.5
Servicii informationale	222210	4.4
Servicii de telecomunicatii	222220	3.5
Servicii de transport	222400	4.0
Servicii de reparatii curente	222500	5.0
Formare profesionala	222600	6.0
Deplasări de serviciu in inter tarii	222710	2.1
Servicii bancare	222970	2.0
Servicii postale	222980	1.2
Servicii neatribuite altor aliniate	222990	4.5
Indemniz. pentru incapacitate temp. de munca achite de angajator	273500	3.5
Compensații	272500	8.0
Procurarea combustib,carburan si lubrifantilor	331110	10.0
Procurarea medicamentelor si materialelor sanitare	334110	0.5
Procur mater de uz gospod si rechizite de birou	336110	10.0
Procurarea material de constructie	337110	5.0
Procurarea altor materiale	339110	10.0

II.2.Asigurarea alimentației copiilor din instituțiile de învățământ – 468.8 mii lei ORG2 07154
activitat 00448

Retribuirea muncii angajaților conform statelor	211180	64.9
Contribuții de asigurari sociale de stat obligatorii	212100	18.8
Gaze	222120	4.0
Procurarea produselor alimentare	333110	381.1

III. BIBLIOTECA TOTAL - 84.1 mii lei, ORG2 07159, activit 0231

	Cod Eco (k6)	SUMA
Remunerarea muncii angajatilor conform statelor	211180	57.2
Contribuții de asigurari sociale de stat obligatorii	212100	16.6
Energia electrică	222110	1.0
Servicii informationale	222210	3.6
Servicii de telecomunicații	222220	1.5
Servicii de reparatii curente	222500	
Deplasări de serviciu in interior tarii	222710	0.3
Servicii de posta	222980	0.9
Servicii neatribuite altor aliniate	222990	0.5
Indemnizatii pentru incapacitatea temporara de munca	273500	0.5
Procurarea material de uz gospod si rechizite de birou	336110	2.0

IV.Casa de cultură total – 185.6 mii lei

ORG2 07161 activit 0234

	Cod Eco (k6)	SUMA
Remunerarea muncii angajatilor confor statelor	211180	100.2
Contribuții de asigurari sociale de stat obligatorii	212100	29.1
Energia electrică	222110	10.0
Apa si canalizare	222140	4.0
Servicii de transport	222400	5.0
Servicii de reparatii curente	222500	2.0
Deplasări de serviciu in interiorul tarii	222710	0.3
Servicii postale	222980	0.5
Servicii neatribuite altor aliniate	222990	20.0
Indemnizatii pentru incapacitatea temporara de munca	273500	0.5
Procurarea material de uz gospodaresc si rechizit de birou	336110	10.0
Procurarea material de constructie	337110	4.0

TOTAL CHELTUIELI **3442.2 mii lei**

Primar
Contabil - șef

Tofan Serghei
Fonari Natalia

**NOTA INFORMATIVĂ
la Proiectul de decizie “ Cu privire la aprobarea Bugetului satului Grozesti
pentru anul 2021 în lectura a doua ”**

Denumirea autorului proiectului

Proiectul este elaborat de către contabilul- șef al Primăriei Grozești .

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de decizie

Proiectul deciziei nr.6 / 12 din 04.12.2020 „ Cu privire la aprobarea Bugetului local pentru anul 2021 în lectură a doua ”, a fost elaborat de către contabilul - șef în conformitate cu prevederile Art. 12 din Legea R. Moldova nr. 435-XVI “Privind descentralizarea administrativa”, Art. 14, alin. (4 lit. (n), art 19 p. (4) din Legea nr 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administratia publica locala, art. 24,25,47,55 al Legii finantelor publice si responsabilitatii bugetar-fiscale nr 181 din 25 iulie 2014, tinind cont de prevederile art. 20 din Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finantele publice locale, art. 14 alin (2) lit. (n) art 47 si 48 ale Legii nr 419-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la datoria sectorului public, garantiile de stat si recreditarea de stat, precum si de prevederile Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea si modificarea bugetului, aprobat prin Ordinul ministrului finantelor nr. 209 din 24 decembrie 2015 Primaria Grozesti a elaborat proiectul de decizie “ Cu privire la aprobarea bugetului s. Grozesti pentru anul 2021 in a doua lectura”.

Scopul proiectului este elaborarea și aprobarea Bugetului pentru anul 2021

Scopul proiectului este elaborarea si aprobarea bugetului pentru anul 2021 în două lecturi.

Conformitatea proiectului cu actele normative și legislative în vigoare

Proiectul de decizie respecta prevederile actelor normative si legislative actuale si este elaborate in vederea implementarii Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparent in procesul decisional si Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative.

Principalele prevederi, evidențierea elementelor noi

Legile care reglementeaza domeniul vizat: Legea nr. 435-XVI privind descentralizarea administrative, Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administratia publica locala,

Legea finantelor publice siresponsabilitatii bugetar-fiscale nr 181 din 25 iulie 2014, Legea nr. 397 XV din 16 octombrie 2003 privind finantele publice locale.

În urma aprobarii bugetului s. Grozesti pentru anul 2021 în două lecturi , partea de venituri a bugetului s. Grozesti în sumă totală va constitui **3442,2 mii lei** și partea de cheltuieli a bugetului va constitui suma de **3442,2 mii lei**.

Fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură.

Implementarea prezentului proiect nu necesită alocarea de surse financiare. Dimpotrivă, se preconizează că va conduce la suplimentarea veniturilor Bugetului local pentru 2021.

Implementarea prezentului proiect va permite utilizarea alocatiilor bugetare si respectarea limitelor acestora, dezagregarea în termen a limitelor stabilite cu introducerea în sistemul informational, utilizarea conform destinației a transferurilor cu destinație speciala alocate de la bugetul de stat precum si raportarea în termenii stabiliti a performantelor realizate conform competenței.

Modul de încorporare a actului în cadrul normativ

Proiectul de decizie a fost elaborat în conformitate cu Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014, Legea nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale și Codul Fiscal nr.1163 din 24.04.1997

Proiectul este ajustat și la actele normative elaborate de APL Grozești , cum ar fi Regulamentul de desfășurare a activității de comerț în satul Grozești, raionul Nisporeni, aprobat prin Decizia nr.6 /6 din 09.12.16 , Strategia de dezvoltare a localității etc.

Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederii Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional și Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului deciziei precum și anunțul cu privire la consultări publice inclusiv și proiectul de decizie cu toate anexele și explicațiile de rigoare au fost plasate pe pagina **WEB : grozesti.sat.md**

Proiectul de decizie se prezintă comisiilor de specialitate pentru avizare pentru a se propune Consiliului local pentru examinare și adoptare în ședință.

Constatările expertizei anticorupție

Proiectul a fost precedat de identificare a normelor care ar favoriza corupția și s-a constatat că eventuale fapte de corupție sunt mai mult caracteristice procesului de gestionare administrativă a bunurilor publice și a resurselor financiare publice, decât de elaborarea și aprobarea Bugetului local .

Astfel, Proiectul de decizie nu prezintă elemente de corupție .

Constatările expertizei juridice

Proiectul de decizie privind aprobarea Bugetului local 2021 în prima și a doua lectură corespunde normelor legale.

Proiectul va avea un impact semnificativ în respectarea legislației în vigoare și exercitarea competențelor APL Grozești în reglementarea gestionării banilor publici.

Primar

Serghei TOFAN

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

la proiectul de Decizie nr. 6 / 12 din 04.12.2020 “ Cu privire la aprobarea bugetului Primăriei Grozești pentru anul 2021 în lectura a doua ”

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de primarul s. Grozești Tofan Serghei în baza Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

Autor al proiectului de act normativ este contabilul – șef al primăriei Grozești .
Categoria actului normativ propus este Decizie de consiliul local, ceea ce corespunde art.112 din Constituție, art.18 din Legea cu privire la actele normative nr.100 din 22.12.2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Potrivit art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „etapele asigurării , s-au respectat rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului transparenței procesului de elaborare a deciziilor : a) a fost informat publicului referitor la inițierea elaborării deciziei; b) s-a pus la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia; c) s-a consultat cetățenii, în corespundere cu legea, prin plasarea informației pe panouri informative și consultare prin mijloace TIC, sit web; Totodată, art.10 din Legea nr.239/2008 stabilește expres că „(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea persoanei interesate. (2)

Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia a fost plasat pe panoul informativ a autorității publice pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor." În vederea respectării rigorilor privind transparența decizională, autorul proiectului a anunțat despre inițierea elaborării deciziei prin intermediul plasării pe panoul informative. De asemenea, textul proiectului și nota informativă la acesta se regăsesc plasate pe panou, cu respectarea cerințelor de conținut,

inclusiv cu respectarea termenului limită de 10 zile lucrătoare pentru prezentarea propunerilor. Totodată, proiectul de decizie cu materialele aferente au fost puse spre consultare publică pe situl oficial al APL Grozești, www.grozești.sat.md. În urma analizei proiectului prenotat, constatăm că promovarea acestuia se realizează cu respectarea rigorilor impuse de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

1.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: **Scopul principal al proiectului este de a aproba un buget echilibrat atât la capitolul venituri, cât și la capitolul cheltuieli, în scopul asigurării funcționale a instituțiilor publice din teritoriu și la dezvoltarea infrastructurii din sectorul administrat.**

Analizând proiectul, constatăm că scopul declarat de autor în nota informativă corespunde prevederilor acestuia.

În nota informativă autorul afirmă că: „Prezentul proiect a fost elaborat în scopul executării prevederilor Legii nr. 181 din 25.07.2014 privind finanțele publice și responsabilităților bugetar-fiscale, precum și legea nr.397-XV din 16.10.2003 privind finanțele publice locale. Astfel, APL trebuie să elaboreze și să aprobe **bugetul Primăriei Grozești pentru anul 2021 în două lecturi**”.

Proiectul urmărește atingerea următoarelor obiective :

- de a administra bugetul conform legislației în vigoare;***
- gestionarea finanțelor publice cât mai eficient ;***
- de a permite activitatea instituțiilor publice din teritoriu pentru a funcționa în condiții optime***

Analizând proiectul de decizie, se constată, că Scopul anunțat și scopul real al proiectului coincide și atinge Obiectivele scontate.

1.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesele subiecților, care participă în calitate de contribuabili și beneficiari direcți ai bugetului planificat și elaborat în condițiile legii.

Promovarea proiectului se realizează cu respectarea preponderentă a interesului public și a interesului privat .

1.5. Justificarea soluțiilor proiectului

1.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.21 din Legea nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative: Proiectul unui act normativ se elaborează în câteva etape consecutive, după cum urmează:

a) desemnarea persoanei responsabile sau, după caz, formarea grupului de lucru care va elabora proiectul, precum și asigurarea suportului tehnic, organizatoric și financiar al procesului de

elaborare;

- b) determinarea categoriei, conceptului și stabilirea structurii actului normativ;
- c) elaborarea versiunii inițiale a proiectului și întocmirea notei informative;
- d) întocmirea tabelului de concordanță, în cazul în care prin proiectul actului normativ se urmărește armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- e) consultarea publică, avizarea proiectului actului normativ de către autoritățile a căror competență are tangență directă sau indirectă cu obiectul de reglementare a proiectului actului normativ, efectuarea expertizelor, inclusiv expertiza anticorupție, expertiza juridică și, după caz, expertiza de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene și expertiza grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător;
- f) întocmirea sintezei obiecțiilor și propunerilor autorităților publice și, după caz, a sintezei recomandărilor reprezentanților societății civile;
- g) elaborarea versiunii finale a proiectului de act normativ.

(2) Procedura și termenul privind elaborarea, avizarea, efectuarea expertizelor și definitivarea proiectelor actelor normative, care sînt prezentate spre examinare Guvernului, sînt stabilite de către Guvern.

**În nota informativă autorul relevă condițiile și
evidențiază elementele noi ce au impuse la elaborarea
proiectului de decizie și prezintă impactul proiectului cu
argumentele corespunzătoare, în conformitate cu art.30
din Legea nr.100 din 22.12.2017.**

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă conține „e) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”.

Potrivit notei informative: „Implementarea prevederilor din proiect necesită alocarea mijloacelor financiare de la bugetul de stat și local, utilizând conform destinației mijloacele alocate precum și raportarea în termen stabiliți a performanțelor realizate conform competenței.”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative „textul proiectului de act normativ a fost elaborat cu respectarea următoarelor reguli:

A fost expus în limbă simplă, clară și concisă;

Nu s-au folosit folosit neologisme, doar sinonime de largă răspândire;

S-au folosit noțiuni monosemantice,

Termenii de specialitate au fost utilizați numai în domeniul de activitate la care se referă proiectul

În limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

CONSTATARE : Textul proiectului de decizie întrunește cerințele prevăzute de art.54 al Legi nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative .

II.2. Coerența legislativă a proiectului

Textul proiectului nu conține conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare. Se prevede executarea Legii nr. 181 din 25.07.2014 privind finanțele publice și responsabilităților bugetar-fiscale, precum și Legea nr.397-XV din 16.10.2003 privind finanțele publice locale.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează activitatea mandatarilor autorizați în domeniul proprietății intelectuale și stabilește regulile de conduită profesională, înglobate în Codul de etică și conduită al mandatarilor autorizați în proprietatea intelectuală, funcționari publici și persoane beneficiare și subiecții instituțiilor din subordinea Primăriei Grozești

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului.

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul deciziei 6 / 12 din 04.12.2020” **Cu privire la aprobarea bugetului Primăriei Grozești pentru anul 2021 în a doua lectură**”, potrivit autorului, are drept scop de a aproba un buget echilibrat atât la capitolul venituri , cât și la capitolul cheltuieli, în scopul asigurării funcționale a instituțiilor publice din teritoriu și la dezvoltarea infrastructurii din sectorul administrat.

În nota informativă se menționează , la fel , că identificarea normelor care ar favoriza corupția, sunt mai mult caracteristice procesului de gestionare administrativă a bunurilor publice și resurselor financiare publice, decât de elaborarea și aprobarea Bugetului local.

Proiectul este unul în interes public, corespunde normelor legale și se încadrează în misiunea de a avea impact semnificativ în exercitarea competențelor APL.

Expertizat: Tofan Serghei , primar